
---

1. UVOD

Kupina je kao voćna vrsta u našoj zemlji, a posebno u BiH, za mnoge proizvođače nova i još nedovoljno poznata kultura, jer je u proizvodnju počela da se uvodi tek prije tridesetak godina.

Kao voćna kultura, kupina ima veliki privredni značaj. Plodovi kupine su pogodni i veoma traženi za raznovrsnu domaću i industrijsku preradu, duboko smrzavanje i za potrošnju u svježem stanju. Međutim, sadašnje potrebe ne mogu se ni približno podmirivati, jer je proizvodnja kupine u nas mala i još uvijek se najvećim dijelom ostvaruje iz prirodnih populacija divlje kupine. Zato se nameće potreba za bržim uvođenjem i širenjem u proizvodnju što produktivnijih i kvalitetnijih sorti plemenite kupine.

Brzo stupanje u rod, redovno i obilno rađanje, kvalitetan plod, laka realizacija ostvarene proizvodnje po povoljnim cijenama i druge osobine, čine plemenitu kupinu veoma rentabilnom i korisnom kulturom.

Pored toga, u našoj zemlji postoje povoljni prirodni uslovi za proizvodnju kupine na širokom prostoru od ravničarskih do pretplaninskih predjela. Tako da se povoljni prirodni resursi relativno malo iskorištavaju.

Visoka rentabilnost gajenja kupine uticala je, da poslednjih godina podizanje amaterskih i komercijalnih zasada uzima sve više maha i da je za njeno gajenje zainteresovan veliki broj proizvođača.

Mene je zainteresovalo za proizvodnju kupine njene biološke osobine, kao voćne vrste, najbolje sorte koje bi uključio u svoju plantažu, način gajenja, podizanje zasada i podizanje sadnog materijala, kao i najnovija dostignuća u cjelokupnom procesu proizvodnje i prometa plodova kupine. Nastojao sam da koristim što više vlastitih rezultata i drugih iskustava, kako se ne bi pravile greške, koje bi se kasnije negativno odražavale na uspjeh u proizvodnji kupine.